

[Ritt Bjerregaard.]

nelser, f. eks. folkeskolelæreruddannelsen, teknika og sociale højskoler, har en decentral tradition. De ligger spredt ud over landet, mens universitetscentrene er et forsøg på centralisering af uddannelsen. Der er tale om en dobbeltstruktur med vægt enten på det centrale eller det decentrale.

I den videre planlægning er det af meget stor betydning at fastholde det værdifulde i begge ordningerne. Det forudsætter, at der tilvejebringes klare forbindelseslinjer mellem uddannelsen på de mindre institutioner og uddannelsescentrene. Det vil blive nødvendigt med et regionalt samarbejde eventuelt med et sammenhængende uddannelses-tilbud mellem centrene og de små uddannelsesinstitutioner, og det er påtrængende nødvendigt, at problemet tages op til overvejelse, så vi ikke i lutter begejstring over de nye universitetscentre kommer til at slagte uddannelser, der har stor betydning for et bestemt lokalt område.

Socialdemokratiet lægger vægt på, at vi i det videre arbejde omkring centertanken tager disse problemer op, således som man f. eks. er på vej til det på Ålborg universitetscenter i forhold til seminarierne.

Næste underafsnit i ministerens redegørelse handler om forkortelse af studietiden. Socialdemokratiet arbejdede også i sin regeringsperiode med dette problem, og vi har også i finansudvalget haft ønsker fremme i den retning. Det var rart at få et konkret arbejde i gang på dette vigtige område, ligesom det er nødvendigt med et bedre studie-registreringssystem, så det er muligt både at få et reelt indtryk af studiernes effektivitet og at styre bevillingerne.

Afsnittet om styringen af de videregående uddannelser er måske lidt tyndt. Det er der ikke noget at sige til, for området er næppe modent til afvejning nu. Det er et overmåde kompliceret problem, der både kræver sans for at bevare den nødvendige frihed ved universiteterne og samtidig sikkerhed for, at folketingets beslutninger føres ud i livet i den ånd, de var tænkt. Jeg er enig med ministeren i, at oprettelsen af et direktorat for de videregående uddannelser vil kunne give den fornødne balance, både friheden og den nødvendige samordning og styring.

I afsnittet om den bevillingsmæssige styring understreges det, at besparelser på kort

sigt på dette store område er vanskelige at opnå, og at hverken adgangsbegrænsning eller forkortelse af studietiden har øjeblikkelig besparende virkning. For socialdemokratiet er den langtvirkende effekt af større betydning end de mere panikagtige kortvarige, som oven i købet tit viser sig på det længere sigt at give øgede udgifter. Vi er derfor enige i de bemærkninger, ministeren fremfører, og vi ser meget gerne en afklaring af problemerne omkring sammenhængen mellem forskning og undervisning.

Vi ønsker også i løsningen omkring de videregående uddannelser at leve op til det socialt retfærdige samfundssyn, der er grundlaget for en socialdemokratisk politik, og vi er enige med regeringen i, at hurtige panikreaktioner er den dårligst tænkelige løsning. Vi medvirker derfor gerne til mere langsigtede ordninger og ser frem til den videre drøftelse af disse forhold.

Tråff (FP):

Jeg vil gerne først takke undervisningsministeren for det gode oplæg, vi har fået til denne diskussion. Efter det hændelsesforløb, vi havde her i tinget i tirsdags, kan man have sin tvivl om, hvad resultatet af en debat som denne kan blive. Jeg er noget desillusioneret, men jeg håber, at vi kan finde et sted, hvor vi kan mødes.

Vi mener, at en analyse af forholdene ved vore universiteter og højere læreanstalter straks må give anledning til spørgsmålet: hvad vil vi med vort uddannelsessystem? Vi opretholder vore universiteter og højere læreanstalter, fordi samfundet har behov for at uddanne personale i en lang række tekniske færdigheder og til at løse en lang række opgaver, som samfundet har behov for at få løst. Dette gælder både med hensyn til den offentlige og den private sektor. For at dygtiggøre vort personale ved universiteter og højere læreanstalter har vi forskning, og her er det almindeligt, at 40 pct. af tiden anvendes til forskning.

Vi har en fordeling her i landet på lange og korte uddannelser, som væsentligt er historisk betinget, og her er det vi mener der må sættes ind.

Det er rigtigt, som det er skrevet i undervisningsministerens oplæg, at der er sket noget i de sidste 15 år. Der er sket mange ting, bl. a. har vi i dag en hel række proble-